

Rada
Európskej únie

V Bruseli 7. februára 2024
(OR. en)

10738/1/23
REV 1

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0235(NLE)**

**FRONT 208
COWEB 89
MIGR 216**

NÁVRH

Č. dok. Kom.:	COM(2023) 397 final/2
Predmet:	Návrh – ROZHODNUTIE RADY o uzavretí v mene Únie Dohody medzi Európskou úniou a Albánskou republikou týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Albánskej republike

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 397 final/2.

Príloha: COM(2023) 397 final/2

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 7. 2. 2024
COM(2023) 397 final/2

2023/0235 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2023)397 final of 07.07.2023

Concerns all language versions

Addition of the reference to the Staff Working Document SWD(2024)20 linked to the Proposal

The text shall read as follows

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o uzavretí v mene Únie Dohody medzi Európskou úniou a Albánskou republikou
týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú
a pobrežnú stráž v Albánskej republike**

{SWD(2024) 20 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Jednou z úloh Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „agentúra“) je spolupracovať s tretími krajinami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii [nariadenie (EÚ) 2019/1896] (ďalej len „nariadenie“), „a to aj prostredníctvom možného operačného nasadenia tímov riadenia hraníc v tretích krajinách“¹. Konkrétne má agentúra ako súčasť európskej pohraničnej a pobrežnej stráže zabezpečiť európske integrované riadenie hraníc², jednou zo zložiek ktorého je spolupráca s tretími krajinami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie, s osobitným zameraním na susedné tretie krajiny a krajiny pôvodu alebo tranzitu v prípade neregulárnej migrácie³. Agentúra môže spolupracovať, v rozsahu potrebnom na plnenie jej úloh⁴, s orgánmi tretích krajín príslušnými v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie, a môže vykonávať činnosti súvisiace s európskym integrovaným riadením hraníc na území tretej krajiny so súhlasom tejto tretej krajiny.

Podľa článku 73 ods. 3 nariadenia sa v situáciách, ktoré si vyžadujú nasadenie tímov riadenia hraníc zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže do tretej krajiny, v ktorej budú členovia tímov uplatňovať výkonné právomoci, medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou uzavrie dohoda o štatúte. Takáto dohoda o štatúte by mala vychádzať zo vzoru, ktorý vypracovala Komisia v súlade s článkom 76 ods. 1 uvedeného nariadenia. Komisia prijala daný vzor 21. decembra 2021⁵.

Albánska republika leží na západobalkánskej migračnej trase, v rámci ktorej dochádza k značnej neregulárnej migrácii do Európskej únie, a to po súši aj cez Jadranské more. . V roku 2022 agentúra zaregistrovala 144 000 neoprávnených prekročení a pokusov o prekročenie vonkajších hraníc Európskej únie na západobalkánskej trase. Neregulárni migranti sú terčom útokov organizovaných zločineckých skupín zapojených do prevádzkajúcich a sú vystavení veľkému riziku porušovania ľudských práv. Vysoká miera neregulárnych príchodov a žiadostí o azyl takisto vytvára značný tlak na niektoré členské štáty Európskej únie, čo vedie k potrebe spoločných koordinovaných opatrení na úrovni Únie.

Albánsko bolo prvou krajinou, ktorá sa dohodla na dohode o štatúte s Európskou úniou. Táto dohoda založená na predchádzajúcom nariadení o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii [nariadenie (EÚ) 2016/1624⁶] bola podpísaná v októbri 2018 a nadobudla platnosť 1. mája 2019⁷.

¹ Článok 10 ods. 1 písm. u) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.

² Článok 71 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/1896.

³ Článok 3 písm. g) nariadenia (EÚ) 2019/1896.

⁴ Článok 73 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/1896.

⁵ Oznámenie COM(2021) 829 – Vzor dohody o štatúte podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1624 zo 14. septembra 2016 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 863/2007, nariadenie Rady (ES) č. 2007/2004 a rozhodnutie Rady 2005/267/ES (Ú. v. EÚ L 251, 16.9.2016, s. 1).

⁷ Ú. v. EÚ L 46, 18.2.2019, s. 3.

Spoločné operácie vykonávané na základe tejto dohody o štatúte sa však obmedzujú na pozemné hranice Albánska s Európskou úniou a na časti Jadranského mora. Agentúra Frontex v tomto obmedzenom rámci začala dve spoločné operácie v Albánsku, spoločnú pozemnú operáciu v Albánsku (*Joint Operation Albania Land*) na pozemnej hranici medzi Albánskom a Gréckom (od 22. mája 2019) a spoločnú námornú operáciu v Albánsku (*Joint Operation Albania Sea*) na albánskej námornej hranici (od 24. marca 2021). V súčasnosti je do týchto spoločných operácií nasadených približne 150 príslušníkov agentúry Frontex, čo viedlo k zlepšeniu kontroly hraníc obmedzením neregulárnej migrácie a bojom proti cezhraničnej trestnej činnosti.

Komisia po nadobudnutí účinnosti nariadenia (EÚ) 2019/1896, ktorým sa rozšíril rozsah pôsobnosti dohôd o štatúte, dostala 18. novembra 2022 povolenie Rady na začatie rokovaní s Albánskou republikou, ako aj Čiernou Horou, Srbskom a Bosnou a Hercegovinou o dohode o operačných činnostiach, ktoré má Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž vykonávať v týchto krajinách na základe tohto nového nariadenia. Komisia 30. novembra 2022 zorganizovala úvodné stretnutie so štyrmi uvedenými krajinami, na ktorom boli predstavené hlavné novinky vzorovej dohody o štatúte. Európska komisia v mene Európskej únie a Albánska republika viedli formálne rokovania s cieľom dosiahnuť dohodu 22. a 23. februára 2023 v Tirane. Komisia sa domnieva, že ciele stanovené Radou v jej smerniciach na rokovania boli dosiahnuté a dohoda je pre Úniu prijateľná.

Priložený návrh rozhodnutia Rady predstavuje právny základ uzavretia Dohody medzi Európskou úniou a Albánskou republikou týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Albánskej republike.

Situácia krajín pridružených k schengenskému priestoru

Tento návrh vychádza zo schengenského *acquis* v oblasti riadenia vonkajších hraníc. Únia však nemá právomoc uzavrieť s Albánskou republikou dohodu o štatúte spôsobom, ktorý zaväzuje Nórsko, Island, Švajčiarsko a Lichtenštajnsko. S cieľom zabezpečiť, aby príslušníci pohraničnej stráže a ďalší príslušní pracovníci vyslaní uvedenými krajinami do Albánskej republiky mali rovnaké postavenie, aké je stanovené v budúcej dohode o štatúte, by sa v spoločných vyhláseniach pripojených k dohode o štatúte malo uviesť, že je žiaduce, aby sa podobné dohody uzavreli medzi Albánskou republikou a každou z týchto pridružených krajín.

Toto rozhodnutie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorých sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES⁸; Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu. V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Posilnenie kontrol na území Albánskej republiky bude mať pozitívny vplyv na riadenie vonkajších hraníc Únie, ako aj hraníc samotnej Albánskej republiky. Uzavretie dohody

⁸ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20).

o štatúte by sa prepojilo so širšími cieľmi a prioritami spolupráce stanovenými v dohode o stabilizácii a pridružení medzi Európskou úniou a Albánskou republikou⁹.

Uzavretím dohody o štatúte by sa mohlo podporiť aj širšie úsilie a záväzky Európskej únie ďalej rozvíjať spoluprácu a spôsobilosti¹⁰ s cieľom prispieť k riadeniu reakcie na krízy a podporiť konvergenciu v zahraničných a bezpečnostných záležitostiach medzi Úniou a Albánskou republikou.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tohto návrhu je článok 77 ods. 2 písm. b) a d) a článok 79 ods. 2 písm. c) ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 6 písm. a) ZFEÚ.

Právomoc Európskej únie uzavrieť dohodu o štatúte je explicitne stanovená v článku 73 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1896, v ktorom sa uvádza, že „[v] situáciách, ktoré si vyžadujú nasadenie tímov riadenia hraníc zo stáleho zboru do tretej krajiny, v ktorej budú členovia tímov uplatňovať výkonné právomoci, sa medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou uzavrie [...] dohoda o štatúte [...]“.

Podľa článku 3 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Únia výlučnú právomoc uzavrieť medzinárodnú dohodu, keď je jej uzatvorenie ustanovené v legislatívnom akte Únie. V článku 73 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1896 sa stanovuje, že „sa medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou uzavrie“ dohoda o štatúte. Dohoda, ktorá sa má podpísať a uzavrieť s Albánskou republikou, preto patrí do výlučnej právomoci Európskej únie. V súlade s článkom 73 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1896 je navrhovaná dohoda o štatúte založená na vzorovej dohode, ktorú Komisia prijala v decembri 2021¹¹, pričom sa zohľadňujú predtým dohodnuté ustanovenia existujúcej dohody o štatúte s Albánskou republikou¹².

⁹ Ú. v. EÚ L 108, 29.4.2010, s. 3.

¹⁰ Napríklad odborná príprava, situačné povedomie, vybavenie, schopnosť reagovať, nasadenie zamestnancov atď.

¹¹ Oznámenie COM(2021) 829.

¹² [EUR-Lex – 22019A0218\(01\) – SK – EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

- **Subsidiarita a proporcionalita**

Potreba spoločného prístupu

Dohoda o štatúte umožní nasadenie tímov európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v Albánskej republike Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž s využitím všetkých možností, ktoré ponúka nariadenie (EÚ) 2019/1896. Bez takéhoto nástroja možno na rozvoj a vykonávanie európskeho integrovaného riadenia hraníc a na podporu Albánskej republiky pri riadení značného počtu migrantov, ktorí chcú prechádzať cez jej územie mimo veľmi obmedzeného geografického rozsahu súčasnej dohody o štatúte s Albánskou republikou, použiť len bilaterálne nasadenia členskými štátmi. Na účely lepšieho riadenia hraníc Albánskej republiky je preto potrebné uplatniť spoločný prístup.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Keďže pôjde o novú dohodu, nebolo možné vykonať žiadne hodnotenie ani kontrolu vhodnosti existujúcich nástrojov. Rokovanie o dohode o štatúte si nevyžaduje posúdenie vplyvu.

- **Základné práva**

Ako je stanovené v odôvodnení 88 nariadenia (EÚ) 2019/1896 Komisia posúdi situáciu v oblasti základných práv v Albánskej republike relevantnú pre oblasti, na ktoré sa vzťahuje dohoda o štatúte, a informuje o tom Európsky parlament.

Pripravovaná dohoda bude obsahovať praktické opatrenia týkajúce sa dodržiavania základných práv a zabezpečí úplné dodržiavanie základných práv počas činností organizovaných na základe dohody. V dohode sa stanoví nezávislý a účinný mechanizmus podávania sťažností v súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2019/1896 s cieľom monitorovať a zabezpečiť dodržiavanie základných práv pri všetkých činnostiach organizovaných na základe dohody.

- **Ochrana údajov**

Ak sa ustanovenia dohody o štatúte týkajúce sa prenosu údajov podstatne odlišujú od vzoru dohody o štatúte, konzultujú sa s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Dohoda o štatúte sama osebe nemá žiadne finančné dôsledky. Skutočné nasadenie tímov pohraničnej stráže na základe operačného plánu bude znamenať náklady hradené z rozpočtu agentúry. Budúce operácie v rámci dohody o štatúte sa budú financovať z vlastných zdrojov agentúry, ako sa stanovuje v ročnom rozpočtovom cykle Únie.

Príspevok Únie Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž je už súčasťou rozpočtu Únie, ako sa uvádza v záveroch Rady k dohode o viacročnom finančnom rámci.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia zabezpečí riadne monitorovanie vykonávania dohody o štatúte.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o uzavretí v mene Únie Dohody medzi Európskou úniou a Albánskou republikou
týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú
a pobrežnú stráž v Albánskej republike**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 písm. b) a d) a článok 79 ods. 2 písm. c) v spojení s jej článkom 218 ods. 6 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu¹³,

keďže:

1. V súlade s rozhodnutím Rady 2023/XXX z [...] bola Dohoda medzi Európskou úniou a Albánskou republikou týkajúca sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Albánskej republike (ďalej len „dohoda“) podpísaná [...] dňa [...] s výhradou jej uzavretia k neskoršiemu dátumu.
2. Podľa článku 73 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896¹⁴ v situáciách, ktoré si vyžadujú nasadenie tímov riadenia hraníc zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže do tretej krajiny, v ktorej budú členovia tímov uplatňovať výkonné právomoci, má Únia uzavrieť s dotknutou treťou krajinou dohodu o štatúte podľa článku 218 zmluvy.
3. Toto rozhodnutie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorých sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES¹⁵; Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
4. V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska¹⁶, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu. Vzhľadom na to, že toto rozhodnutie je založené na schengenskom *acquis*, sa Dánsko v súlade s článkom 4 uvedeného protokolu rozhodne do šiestich mesiacov po rozhodnutí Rady o tomto rozhodnutí, či ho bude transponovať do svojho vnútroštátneho práva.
5. Dohoda by sa mala schváliť v mene Únie,

¹³ Ú. v. EÚ C, , s. .

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624 (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1).

¹⁵ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20).

¹⁶ Protokol (č. 22) o postavení Dánska (Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 299 – 303).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Únie schvaľuje Dohoda medzi Európskou úniou a Albánskou republikou týkajúca sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Albánskej republike (ďalej len „dohoda“)¹⁷.

Článok 2

Komisia v mene Únie zašle Albánskej republike oznámenie, ako sa stanovuje v článku 22 ods. 1 dohody, s cieľom vyjadriť súhlas Únie s tým, že bude touto dohodou viazaná.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia¹⁸.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

¹⁷ Znenie dohody je uverejnené v Ú. v. EÚ L, , s. .

¹⁸ Dátum nadobudnutia platnosti dohody uverejní Generálny sekretariát Rady v *Úradnom vestníku Európskej únie*.